

คำถามที่พบบ่อย (FAQ) ของร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและ
การให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ.

คำถาม	คำตอบ
1. ร่าง พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ นี้จะเริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อใด	ร่าง พ.ร.บ. นี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 180 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้น หมวด 1 บททั่วไป (หลักพื้นฐานในการให้บริการประชาชน) และมาตรา 38 วรรคสอง (การจัดทำคู่มือสำหรับงานบริการภายใน 180 วัน) ที่จะใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
2. ร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่นี้มีขอบเขตการบังคับใช้ครอบคลุมอะไรบ้างที่ต่างจากกฎหมายเดิม	ขอบเขตการใช้บังคับขยายให้ครอบคลุมการให้บริการที่ต้องยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐ เพิ่มเติมจากการอนุญาต งานบริการประชาชนอื่น ๆ เช่น การพิจารณา การรับรอง การให้ความเห็น การจ่ายเงิน หรือการให้ได้รับสวัสดิการ จึงอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายนี้ด้วย
3. หน่วยงานของรัฐตามร่าง พ.ร.บ. นี้ หมายถึงหน่วยงานใดบ้าง และมีหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจใดบ้างที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้	หน่วยงานของรัฐ หมายถึง ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย โดยพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ 1. รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี 2. การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ 3. การดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เฉพาะในส่วนที่เป็นการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการดำเนินงานของหน่วยธุรการขององค์กรดังกล่าว 4. การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทั้งนี้ ตั้งแต่ในชั้นการสืบสวนและการสอบสวนเป็นต้นไป 5. การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เฉพาะในส่วนที่ไม่อาจกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่แน่นอนได้ ตามที่ ก.พ.ร. กำหนด 6. การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารด้านยุทธการ รวมทั้งตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมยุทธภัณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน
4. หน่วยงานควรเตรียมการอย่างไรสำหรับการขอยกเว้นการดำเนินการ	หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยต้องศึกษาบทบัญญัติของร่าง พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ และสำรวจตรวจสอบว่าหน่วยงานของตนไม่สามารถปฏิบัติตามหลักการใดได้บ้าง แล้วเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาจัดทำร่างกฎกระทรวงขอยกเว้นเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้หากหน่วยงานใดละเลยไม่ตรวจสอบและเสนอออกกฎกระทรวงยกเว้น และในทางปฏิบัติเกิดความจำเป็นที่ไม่สามารถปฏิบัติตามร่าง พ.ร.บ. ได้ จะก่อให้เกิดต่อความเสียหายทั้งหน่วยงาน ผู้อนุญาต เจ้าหน้าที่

คำถาม	คำตอบ
5. คู่มือสำหรับประชาชนฉบับเดิมที่จัดทำตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. 2558 ยังใช้ได้หรือไม่	คู่มือสำหรับประชาชนที่จัดทำขึ้นตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. 2558 ให้ใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะมีคู่มือสำหรับประชาชนตาม พ.ร.บ. ฉบับใหม่ ในเรื่องเดียวกัน โดยหน่วยงานควรดำเนินการปรับปรุง ทบทวน และจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้มียังคงประกอบครบถ้วนตาม ร่างพระราชบัญญัติฯ ก่อนที่พระราชบัญญัติจะมีผลบังคับใช้ เมื่อพ้นกำหนด 180 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
6. หน่วยงานต้องเริ่มจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในงานบริการ เมื่อใด	หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจในการให้บริการตามมาตรา 26 ต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งในทางปฏิบัติ ควรเตรียมการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อให้มีเวลาในการตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็น
7. กรณีที่มีกฎหรือกฎหมายฉบับใหม่ที่กำหนดให้มีการอนุญาต หรือบริการ หน่วยงานจะมีระยะเวลาจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนเท่าใด	หน่วยงานจะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้แล้วเสร็จเสร็จภายใน 60 วันนับจากวันที่กฎหรือกฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ
8. ตามที่องค์ประกอบของคู่มือสำหรับประชาชน ได้มีการเพิ่มแนวทางการใช้ดุลพินิจขึ้นมา หน่วยงานสามารถศึกษาตัวอย่างเรื่องแนวทางการใช้ดุลพินิจได้จากที่ไหน	ประเด็นการใช้ดุลพินิจ หน่วยงานควรศึกษาจากข้อร้องเรียนต่าง ๆ ที่หน่วยงานได้รับ หรือแนวปฏิบัติของหน่วยงาน รวมทั้งสามารถศึกษาได้จากข้อเสนอแนะการควบคุมการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐ ในการปฏิบัติงานที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของสำนักงาน ป.ป.ช. และมาตรา 23 ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562
9. คู่มือสำหรับประชาชนต้องทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมดหรือไม่ หรือเฉพาะงานที่มีการติดต่อกับชาวต่างชาติก็เพียงพอแล้ว	ตามร่างมาตรา 36 การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่น หน่วยงานสามารถพิจารณาได้ตามที่หน่วยงานเห็นสมควร หรือตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอแนะ
10. คู่มือสำหรับประชาชนจำเป็นต้องมี Infographic หรือไม่	การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในรูปแบบ Infographic จะช่วยให้คู่มือสำหรับประชาชนมีรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย
11. หน่วยงานต้องทบทวนคู่มือสำหรับประชาชนบ่อยเพียงใด	หน่วยงานต้องมีการทบทวนคู่มือสำหรับประชาชนเป็นประจำตามรอบระยะเวลาที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด แต่ไม่เกิน 3 ปี นับแต่วันที่มีการทบทวนครั้งล่าสุด และกรณีมีเหตุจำเป็นที่ต้องปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอน หรือระยะเวลา เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ให้ดำเนินการแก้ไขคู่มือสำหรับประชาชนโดยพลัน โดยต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและประชาชน และนำสถิติการแจ้งเหตุแห่งความล่าช้ามาประกอบด้วย

คำถาม	คำตอบ
12. หากการพิจารณาอนุญาตไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาในคู่มือสำหรับประชาชนหน่วยงานยังต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุก 7 วัน เหมือน พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. 2558 หรือไม่	ตามร่าง พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ ฉบับนี้ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุก 15 วัน จนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมส่งสำเนาการแจ้งดังกล่าวให้สำนักงาน ก.พ.ร. ทราบทุกครั้ง หรือหากเกิดเหตุสุดวิสัย เช่น ภัยทางธรรมชาติ โรคระบาด ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุสุดวิสัยดังกล่าวเพียง 1 ครั้ง ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน
13. การใช้ระบบอนุญาตโดยปริยาย (Auto Approve) ระบบอนุญาตหลัก (Super License) และการขยายอายุใบอนุญาตที่น้อยกว่า 5 ปี จะบังคับใช้กับหน่วยงานพื้นที่เลยหรือไม่	ในกรณีหลักการดังกล่าว สำนักงาน ก.พ.ร. จะหารือกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการตามหลักการดังกล่าวต่อไป
14. การขยายขอบเขตให้ทุกใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุได้ ใช้บังคับกับทุกใบอนุญาตหรือไม่	ใช้บังคับกับทุกใบอนุญาตที่กฎหมายกำหนดให้มีการต่ออายุใบอนุญาต มีการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต และเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับอนุญาตในลักษณะต่อเนื่อง ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดเงื่อนไขกำกับไว้ด้วยว่ากิจการหรือการดำเนินการใดมีความเสี่ยงสูงที่จะก่อให้เกิดสาธารณภัยหรือก่ออันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนหรือสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง หรือมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษอื่นที่ไม่สมควรดำเนินการได้ก็สามารถขอยกเว้นได้
15. หากหน่วยงานของรัฐได้รับการติดต่อสอบถามเสนอแนะ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานบริการหรือการอนุญาตที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานจากประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐด้วยกันมาเป็นหนังสือหน่วยงานควรดำเนินการอย่างไร	หน่วยงานจะต้องตอบคำถาม ให้ข้อมูล หรือแจ้งผลการดำเนินการให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ถามทราบภายใน 15 วัน